

32003D0335

14.5.2003

EUROOPA LIIDU TEATAJA

L 118/12

NÕUKOGU OTSUS 2003/335/JSK,

8. mai 2003,

genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude uurimise ning nende eest vastutuselevõtmise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikleid 30 ja 31 ning artikli 34 lõike 2 punkti c,

võttes arvesse Taani Kuningriigi algatust, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Endise Jugoslaavia ja Rwanda asjade rahvusvahelised kriminaalkohtud on alates 1995. aastast uurinud rahvusvahelise õiguse rikkumisi seoses sõja, genotsiidi ja inimsusevastaste kuritegudega, esitanud nende eest süüdistusi ja andnud kohtu alla.
- (2) Rahvusvahelise Kriminaalkohtu 17. juuli 1998. aasta Rooma statuudis, mille on ratifitseerinud kõik liikmesriigid, kinnitatakse, et kogu rahvusvahelist üldsust puudutavad rängimad kuriteod, eelkõige genotsiidid, inimsusevastased kuriteod ja sõjakuriteod, ei või jääda karistamata ning et tuleb tagada süüdlaste vastutuselevõtmine riigi tasandil meetmete võtmise ja rahvusvahelise koostöö tugevdamise kaudu.
- (3) Rooma statuudis meenutatakse, et iga riigi kohus on teostada oma kriminaaljurisdiktsiooni selliste rahvusvaheliste kuritegude eest vastutavate isikute üle.
- (4) Rooma statuudis rõhutatakse, et selle alusel loodud Rahvusvaheline Kriminaalkohus täiendab siseriiklikku kriminaaljurisdiktsiooni. Genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude tõhus uurimine ja vajaduse korral nende eest vastutuselevõtmine tuleks tagada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu jurisdiktsiooni sekkumata.
- (5) Genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude uurimise, nende eest vastutuselevõtmise ja neid käsitleva

teabe vahetamise eest vastutavad siseriiklikud asutused, välja arvatud juhul, kui kuritegu kuulub rahvusvahelise õiguse kohaldamisalas.

- (6) Liikmesriigid puutuvad korrapäraselt kokku isikutega, kes on selliste kuritegudega seotud olnud ning püüavad Euroopa Liitu siseneda ja seal viibida.
- (7) Liikmesriigi pädevad asutused peavad tagama, et kui nad saavad teavet, mille kohaselt elamisluba taotlevat isikut kahtlustatakse genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude või sõjakuritegude toimepanekus või nende toimepanekus osalemises, võib asjakohaseid tegusid uurida ja kui see on põhjendatud, nende eest vastutusele võtta siseriikliku õiguse kohaselt.
- (8) Kuigi asjaomastel siseriiklikel õiguskaitse- ja sisserändeasutustel on eri ülesanded ja vastusalad, peaksid nad tegema väga tihedat koostööd, et võimaldada siseriiklikul tasandil jurisdiktsiooni omavatel pädevatel asutustel selliseid kuritegusid tõhusalt uurida ja nende eest vastutusele võtta.
- (9) Liikmesriigid peaksid tagama, et õiguskaitseasutustel ja sisserändeasutustel on asjakohased ressursid ja struktuurid, mis võimaldavad neil tõhusalt teha koostööd ning uurida genotsiidi, inimsusevastaste kuritegusid ja sõjakuritegusid ning vajaduse korral nende eest vastutusele võtta.
- (10) Selliste kuritegude tõhusa uurimise ja nende eest vastutuselevõtmise tulemuslikkus nõuab samuti tihedat koostööd rahvusvahelisel tasandil Rooma statuudi osalisriikide, kaasa arvatud Euroopa Liidu liikmesriikide asutuste vahel.
- (11) 13. juunil 2002 võttis nõukogu vastu otsuse 2002/494/JSK, millega luuakse kontaktpunktide Euroopa võrk seoses genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude eest vastutavate isikutega. ⁽³⁾ Liikmesriigid peaksid tagama kontaktpunktide täieliku kasutamise, et hõlbustada koostööd pädevate rahvusvaheliste asutuste vahel.

⁽¹⁾ EÜT C 223, 19.9.2002, lk 19.

⁽²⁾ Arvamus on esitatud 17. detsembril 2002 (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜT L 167, 26.6.2002, lk 1.

- (12) Liikmesriigid on nõukogu 11. juuni 2001. aasta ühises seisukohas 2001/443/ÜVJP Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta ⁽¹⁾ väljendanud, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu jurisdiktsiooni alla kuuluvad kuriteod puudutavad kõiki liikmesriike, kes on otsustanud teha koostööd kuritegude ärahoidmiseks ja nende toimepanijate karistamatuse lõpetamiseks,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva otsuse eesmärk on suurendada koostööd siseriiklike üksuste vahel, et maksimeerida eri liikmesriikide õiguskaitseasutuste suutlikkust teha tõhusat koostööd nende isikute uurimisel ja vastutuselevõtmisel, kes on toime pannud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu 17. juuli 1998. aasta Rooma statuudi artiklites 6, 7 ja 8 määratletud genotsiidi, inimsusevastaseid kuritegusid või sõjakuritegusid või on osalenud nende toimepanekus.

Artikkel 2

Teave õiguskaitseasutustele

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et õiguskaitseasutustele teatataks nende asjaolude tõendamisest, mis annavad alust kahtlustada, et elamisloa taotleja on toime pannud artiklis 1 nimetatud kuritegusid, mis võivad kaasa tuua vastutuselevõtmise liikmesriigi või rahvusvahelistes kriminaalkohtutes.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et asjakohased õiguskaitse- ja sisserändeasutused võivad vahetada teavet, mida nad vajavad oma ülesannete tõhusaks täitmiseks.

Artikkel 3

Uurimine ja vastutuselevõtmine

1. Liikmesriigid aitavad üksteist artiklis 1 nimetatud kuritegude uurimisel ja nende eest vastutuselevõtmisel asjakohaste rahvusvaheliste lepingute ja siseriikliku õiguse kohaselt.

2. Kui sisserändeasutused saavad elamisloataotluse menetlemisega seoses teada asjaolusid, mis annavad alust kahtlustada taotlejat artiklis 1 nimetatud kuritegudes osalemises, ja kui selgub, et

taotleja on varem taotlenud luba elada teises liikmesriigis, võivad õiguskaitseasutused pöörduda selle teise liikmesriigi pädevate õiguskaitseasutuste poole asjakohase teabe, kaasa arvatud sisserändeasutuste antud teabe saamiseks.

3. Kui liikmesriigi õiguskaitseasutused saavad teada, et artiklis 1 nimetatud kuritegudes kahtlustatav isik viibib teises liikmesriigis, teatavad nad selle teise liikmesriigi pädevatele asutustele oma kahtlustest ja nende põhjendustest. Sellist teavet antakse asjakohaste rahvusvaheliste lepingute ja siseriikliku õiguse kohaselt.

Artikkel 4

Struktuur

Liikmesriigid kaaluvad vajadust luua või nimetada pädevates õiguskaitseasutustes eriuksused, kelle eriülesanne on kõnealuste kuritegude uurimine ja vajaduse korral nende eest vastutuselevõtmine.

Artikkel 5

Kooskõlastamine ja korrapärased kohtumised

1. Liikmesriigid kooskõlastavad jätkuvalt jõupingutusi selliste isikute uurimiseks ja vastutuselevõtmiseks, keda kahtlustatakse genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude või sõjakuritegude toimepanekus või nende toimepanekus osalemises.

2. Eesistujariigi algatusel kohtuvad otsuse 2002/494/JSK artikli 1 alusel nimetatud kontaktpunktid korrapäraste ajavahemike järel, et vahetada teavet kogemuste, tavade ja meetodite kohta. Need kohtumised võivad toimuda seoses kohtumistega Euroopa kohtute võrgu raames ja sõltuvalt asjaoludest võib sellistele kohtumistele kutsuda ka endise Jugoslaavia ja Rwanda asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu, Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ning muude rahvusvaheliste organite esindajaid.

Artikkel 6

Andmekaitseasete järgimine

Igasugune teabevahetus või muu isikuandmete töötlus käesoleva otsuse alusel peab täielikult järgima kohaldatavatest rahvusvahelistest ja siseriiklikest andmekaitseasetest tulenevaid nõudeid.

Artikkel 7

Rakendamine

Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud meetmed 8. maiks 2005.

⁽¹⁾ EÜT L 155, 12.6.2001, lk 19.

*Artikkel 8***Territoriaalne kohaldatavus**

Käesolevat otsust kohaldatakse Gibraltari suhtes.

*Artikkel 9***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 8. mai 2003

Nõukogu nimel

eesistuja

M. CHRISOCHOÏDIS
